

ционенъ планъ на града, се е образувалъ единъ кръстопът отъ два широки булеварда, на който, ако се постави паметникът, ще се намира на единъ най-много посещаванъ градски пунктъ ѝ ще бъде вижданъ отдалечъ отъ четири страни, и че положената по-рано основа била почти разрушена, решила, щото паметникът да бъде издигнатъ на мястото, където се ръже Орханийското шосе съ Окружния булевардъ. Същевременно тя помолила архитектъ Коларъ да ѝ представи новъ проектъ за паметника.

На края на м. мартъ арх. Коларъ представилъ новия проектъ на Комисията, изпълнението на който щъло да струва около 60,000 лв. Последната, обаче, дала мнение, на паметника да бъде поставена и бронзова статуя на Левски въ естественъ видъ — нѣщо непредвидено въ проекта. Но като съобразила следъ това, че въ този си видъ паметникът ще струва много, възприела проекта на Колара, обаче съ едно малко измѣнение: последниятъ да бъде направенъ по-високъ два метра, за да изглежда по-величественъ. Въ сѫщото време Комисията решила да бъде фотографиранъ проектътъ въ 300 екз. и се продава по 2 лв. единия за въ полза на фонда за построяването на паметника.

Въ заседанието си на 19 априлъ Комисията, по предложение на арх. Коларъ, решила, щото паметникът да бъде построенъ отъ боянски гранитъ. Въ сѫщото заседание била одобрена офертата на Йосифъ Страховски, чехъ, отъ Прага, съ която предлагалъ да направи моделъ на бронзовия барелиефъ (медалионъ) на Левски, а на скулптора Францъ Новакъ, сѫщо чехъ, живущъ въ София, било възложено да направи моделъ на паметника.

Презъ м. май архитектъ Коларъ представилъ на Комисията за разглеждане: планъ отъ ситуацията за паметника, детайлъ чертежъ за фундамента и цокъла на паметника, както и предварителната сметка за сумите, които трѣбвало да се изразходятъ по направата на фундамента и цокъла — 18,500 лв.

Презъ това време Комисията получила отъ Столичната община 9,137 лв. — 7,500 лева отъ касата (предварителна помощъ по бюджета за 1884 г.) и 1637 лв. — съхраняваниетъ отъ 1879 г. събрани помощи.

Изграждането на основата и цокъла на паметника, поради назначени, но несъстояли се търгове, Комисията решила да направи по стопански начинъ, като отдаде на предприемачъ само работата. За тази цель тя назначила за помощникъ на Колара по ръководене на работата инженеръ Ж. Н. Чиричъ, а за предприемачъ билъ условенъ чехътъ Йосифъ Кленка.

На 30 юлий Комисията подала прошение до Народното събрание, съ което искала да ѝ се отпустне помощъ отъ 20,000 лв.

Въ началото на м. августъ Комисията, като взела въ съображение, че съ наличните парични срѣдства не ще може да се продължи строежъ на паметника, а и нѣмало повече надежда да се получатъ помощи отъ кѫдете и да било другаде (принциалните общини дори не се обадили), решила строежътъ да бъде спрѣнъ и отложенъ, което и сторила. Въ края на годината, обаче, държавата чрезъ вата на IV Обикновено Народно събрание, отпуснала исканата помощъ отъ 20,000 лв. и работата на Комисията се значително улеснила.

Въ началото на 1885 г. Комисията изтеглила отпустната помощъ, а презъ м-цъ априлъ с. г. взела решение да продължи работата. За тази цель тя се обърнала къмъ най-изкусните майстори-каменодѣлци въ София, да представятъ оферти си за направата на паметника, съобразно модела и поемните условия на Комисията. Оферти биватъ представени презъ м. юни отъ двама души: италиянецъ Абрамо Перукети и Францъ Новакъ, чехъ. Решение, обаче, не било взето.

На 23 юлий, по предложение на члена отъ Комисията Хр. Ковачевъ, било взето решение, щото преди да се започне понастъшното строене на паметника, да се извадятъ костите²⁾ на Левски отъ гроба му и се поставятъ тържествено въ основите на паметника.

Презъ м. августъ с. г. работата по направата на паметника (отъ горната част на основите до най-високия корнизъ) била възложена чрезъ договоръ на каменодѣлица Абрамо Перукети.

Споредъ сключението договоръ, между другото, Перукети се задължава да извърши наетата отъ него работа до 1 септемврий 1886 г. Обаче още въ началото на лѣтото презъ с. г. срѣдствата се изчерпили, плюсъ това Комисията задължняла, и строежътъ на паметника билъ наново и за дълго време преустановенъ. Намѣсто да бъде свършена работата до най-високия корнизъ, както било предвидено въ договора, била свършена само до два корниза по плана.

Презъ лѣтото на 1887 г. Комисията решила да иска наново помощъ отъ Общината, както и да събира помощи отъ всички учреждения въ София. Тя дори натоварила члена си Б. Нешовъ да ходи лично изъ

¹⁾ Заседание 47, първата му редовна сесия.

²⁾ Решението на Комисията да бждатъ изрoveni кости на Левски отъ гроба му и вградени въ паметника, е отъ голъмо значение за подигната напоследъкъ въ пресата въпросъ за място-нахождението на тѣзи кости.